Stopień/tytuł naukowy:	Imię i nazwisko	Nazwa zajęć fakultatywnych (30 godz. zajęć)	Zajęcia fakultatywne prowadzone będą jako:	Zajęcia fakultatywne będą realizowane dla:	Treści programowe (tj. o czym będzie mowa podczas zajęć):	Podstawowa literatura przedmiotu:	Jak będzie wyglądało zaliczenie wykładu fakultatywnego?
prof. UAM dr hab.	Zbigniew Tworak	Wprowadzenie do logik nieklasycznych	wykład	studiów licencjackich	logiki wielowartościowe, logika modalna, logika epistemiczna, logika temporalna, logika deontyczna, logika intuicjonistyczna	G. Priest " An Introduction to Non-Classical Logic", J. W. Garson "Modal logic for Philosophers"	Esej;Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Zbigniew Tworak	Współczesne teorie prawdy	wykład	studiów licencjackich	Krytyka teorii prawdy Tarskiego, teoria prawdy S. Kriopkego, rewizyjna teoria prawdy, teoria prawdy w paradygmacie teoriosytuacynym, teoria prawdy w paradygmacie parakonsystentnym	Z. Tworak "Współczesne teorie prawdy", R. L. Kirkham "Teories of Truth. A Critical Introduction:	Esej;Prezentacja multimedialna;
dr	Joanna Karolina Malinowska	Od pomysłu do publikacji: pisanie tekstów naukowych w teorii i praktyce	ćwiczenia	studiów magisterskich	Na zajęciach studenci dowiedzą się: 1) jakie są rodzaje publikacji naukowych (np. artykuły naukowe, artykuły przeglądowe, komentarze naukowe, recenzje książek); 2) jak wygląda proces zgłaszania tekstu do publikacji (rejestracja, list do redakcji, znaczenie statusów manuskryptu etc.); 3) jak wybrać odpowiednie czasopismo (wyszukiwarki czasopism, rodzaje czasopism, np. czasopisma ogólnofilozoficzne i specjalistyczne, czym jest Scopus, WoS, lista ministerialna, Impact factor itd.) 4) na czym skupić się przy wyborze tematu? 5) jak dopracować strukturę tekstu? 6) jakie aplikacje mogą być przydatne przy pisaniu tekstu naukowego (kwestia managerów bibliografii, aplikacji do tłumaczeń/poprawy języka, wykorzystywania AI w pisaniu etc.) 7) jak pisać i publikować, aby robić to etycznie. Istotnym elementem zajęć będą warsztaty pisania komentarza naukowego. Zadanie studentów polegać będzie na znalezieniu odpowiedniego artykułu do skomentowania, research na wybrany temat, przygotowanie draftu komentarza itd.	Belcher W. (2019). Writing Your Journal Article in Twelve Weeks: A Guide to Academic Publishing Success (second edition). University of Chicago Press. Hayot Eric. (2014). The elements of academic style – writing for the humanities. Columbia University Press.	Esej;
prof. dr hab.	Andrzej Wawrzynowicz	Filozofia Hegla	wykład	studiów licencjackich	Charakterystyka najważniejszych obszarów problemowych systemu nauk filozoficznych G.W.F. Hegla.	G.W.F. Hegel, Fenomenologia ducha, t. 1, Warszawa 1963; G.W.F. Hegel, Fenomenologia ducha, t. 2, Warszawa 1965; G.W.F. Hegel, Encyklopedia nauk filozoficznych, Warszawa 1990.	Kolokwium ustne;
prof. dr hab.	Andrzej Wawrzynowicz	Historiozofia	wykład	studiów magisterskich	Prezentacja głównych kierunków rozwoju refleksji historiozoficznej (do czasów współczesnych).	„Filo–Sofija", nr 28 (2015/1/II): Filozofia historii. Granice i możliwości; „Filo–Sofija", nr 32 (2016/1): Filozofia historii. Polityka, religia, ideologia.	Kolokwium ustne;
prof. dr hab.	Andrzej Wawrzynowicz	Filozofia mesjanizmu polskiego	wykład	studiów magisterskich	Kompleksowe omówienie filozoficznych aspektów historycznego rozwoju i recepcji idei mesjanizmu polskiego.	Spór o mesjanizm. Tom 1. Rozwój idei. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył A. Wawrzynowicz, Warszawa 2015; Spór o mesjanizm. Tom 2. Recepcja krytyczna. Część 1-2. Wybrał, opracował i wstępem opatrzył A. Wawrzynowicz, Warszawa 2017.	Kolokwium ustne;
dr	Bartosz Kaluziński	Critical Thinking	wykład	studiów licencjackich	Topics: 1. Deductive arguments 2. Inductive arguments 3. Reconstructing arguments 4. Logical fallacies 5. Cognitive biases	Tracy Bowell and Gary Kemp, Critical Thinking: A Concise Guide, Routledge 2020	Kolokwium pisemne;
dr	Bartosz Kaluziński	Krytyczne myślenie	wykład	studiów licencjackich	1. Argumenty dedukcyjne 2. Argumenty indukcyjne 3. Rekonstrukcja argumentów 4. Błędy logiczne 5. Błędy poznawcze	Tracy Bowell and Gary Kemp, Critical Thinking: A Concise Guide, Routledge 2020	Kolokwium pisemne;
dr	Bartosz Kaluziński	Analityczna filozofia języka	wykład	studiów magisterskich	1. Teorie znaczenia 2. Nazwy własne 3. Zależność kontekstowa 4. Akty mowy 5. Nieostrość	Joanna Odrowąż-Sypniewska(red.). Przewodnik po filozofii języka, Wydawnictwo WAM 2016	Kolokwium pisemne;
prof. UAM dr hab.	Piotr Leśniewski	Wprowadzenie do Tischnera	wykład	studiów magisterskich	(1) Filozoficzne i pozafilozoficzne źródła podstawowych koncepcji opracowanych przez Józefa Tischnera (2) Tischnerowskie modele antropologiczne w kontekście dialogiki współczesnej. (3) Homo sovieticus jako model antropologiczny i problematyka postsowietyzmu.	W. Bonowicz, „Tischner", Kraków, 2005/ „Tischner. Biografia", Kraków 2023 A. Friszke, „Rewolucja Solidarności 1980-1981", Kraków 2014 R. Ingarden, „Wykłady z etyki'. Warszawa 1989 S. Kowalski: „Krytyka solidarnościowego rozumu. Studium z socjologii myślenia potocznego", Warszawa 2009 P. Leśniewski: „Społeczeństwo dialogu. Prolegomena do teorii rekoncyliacji", Poznań, 2014 P. Leśniewski, „Wistful Hope. A Dialogical Study of Revolt", Poznań 2021 A. Michnik, J. Tischner, J. Żakowski, „Między Panem a Plebanem", Kraków 1993 D. Ost: „Klęska Solidarności. Gniew i polityka w postkomunistycznej Europie", Warszawa 2007 D. Ost: „Solidarność a polityka antypolityki", Gdańsk 2014 P. Sztompka: „Zaufanie. Fundament społeczeństwa", Kraków 2007 J. Tischner: „Etyka solidarności oraz Homo sovieticus", Kraków, 2005 J. Tischner: „Etyka i historia. Wykłady", Kraków, 2008 J. Tischner: „Filozofia dramatu", Paris, 1990 J. Tischner (red.): „Filozofia współczesna", Kraków, 1989 J. Tischner: „Myślenie w żywiole piękna", Kraków, 2013 J. Tischner: „Myślenie według wartości", Kraków, 2005 J. Tischner: „Spór o istnienie człowieka", Kraków, 1998 J. Tischner: „Studia z filozofii świadomości", Kraków, 2006 J. Tischner: „Świat ludzkiej nadziei", Kraków, 2005 J. Tischner: „Współczesna filozofia ludzkiego dramatu. Wykłady", Kraków, 2012	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Danuta Anna Michałowska	Filozofia edukacji	wykład	studiów licencjackich	Celem zajęć jest zapoznanie uczestników z podstawami wiedzy z zakresu filozofii edukacji, z teorią i praktyką edukacyjną bazującą na zdobyczach nauk humanistycznych i społecznych. W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczestnik zajęć powinien znać różne podejścia w myśleniu o edukacji, znać różnorodne rozwiązania w zakresie polityki oświatowej (system wychowania i kształcenia). Celem zajęć jest zdobycie wiedzy o sposobach ujmowania najważniejszych zagadnień edukacyjnych z perspektywy rozwoju myśli filozoficznej oraz współczesnych problemów kształcenia, wychowania oraz systemu oświaty. W wyniku realizacji treści zajęć student ma rozwinąć umiejętność krytycznego myślenia o różnych aspektach edukacji (teoria i praktyka). Celem zajęć jest kształtowanie wśród studentów świadomości istnienia różnych perspektyw światopoglądowych i wpływu założeń filozoficznych na proces edukacji i jego organizację.	Gutek, Gerald Lee., Filozofia dla pedagogów, przekł. Anna Kacmajor i Agata Sulak, Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2007. Jaeger, W. , Paideia: formowanie człowieka greckiego, przeł. M. Plezia i H.Bednarek, Fundacja Aletheia, Warszawa 2001. Kotarbiński T., Pisma etyczne, Ossolineum, Wrocław 1987. Kwieciński Z., Śliwerski B., (red), Pedagogika t.1., cz. I ; cz.III: rozdz. 2,6,7,8,9,12,14,18,19, PWN, Warszawa 2003 Michałowska D.A., Ideologie nieautorytarne – rozwój jednostki a edukacja demokratyczna, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2021. Michałowska D.A., Neoliberalizm i jego (nie)etyczne implikacje edukacyjne, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 2013, Książka w formacie pdf , Repozytorium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (AMUR): https://repozytorium.amu.edu.pl/jspui/handle/10593/7989	Kolokwium ustne;Prezentacja multimedialna;Esej;
prof. UAM dr hab.	Danuta Anna Michałowska	Filozoficzne konteksty edukacji	wykład	studiów magisterskich	Celem zajęć jest zapoznanie uczestników z rozszerzoną wiedzą o współczesnych problemach wychowania i kształcenia z perspektywy współczesnej myśli filozoficznej w obszarze filozofii edukacji. W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczestnik zajęć powinien znać wybrane filozoficzne problemy współczesnych procesów edukacji, znać wybrane rozwiązania w zakresie polityki oświatowej (systemu wychowania i kształcenia). W wyniku realizacji treści zajęć student ma rozwinąć umiejętność krytycznego myślenia o różnych aspektach edukacji (teoria i praktyka). Celem zajęć jest kształtowanie wśród studentów świadomości istnienia filozoficznych problemów natury edukacyjnej dla kształtowania tożsamości współczesnego człowieka.	Krzyśka S., Kubicki R. i D.A. Michałowska (red.), Filozoficzne konteksty edukacji artystycznej, Wyd. WNS UAM, Poznań 2011. Michałowska D.A., Ryczek J., i Suchanek L., (red.), Filozofia i etyka w szkole. Edukacja artystyczna – wyzwania, Wyd. Naukowe WNS UAM, Poznań 2015. https://repozytorium.amu.edu.pl/handle/10593/14321 Michałowska D.A., Ideologie nieautorytarne – rozwój jednostki a edukacja demokratyczna, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2021. https://filozofia.amu.edu.pl/wp-content/wpf/4_in_michalowska/T4_Michalowska.pdf Sztobryn S. , Leś T., (red.) Edukacja a państwo, Wydawnictwo Libron, Kraków 2022.	Esej;Kolokwium ustne;Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Danuta Anna Michałowska	Filozofia edukacji - seminarium	seminarium	studiów licencjackich	Seminarium licencjackie nt. Filozofii edukacji obejmuje problematykę historyczną i systematyczną filozofii wychowania, filozoficznych teorii edukacji i filozoficznych rozważań o naturze człowieka w aspekcie jego rozwoju, o roli nauczyciela i instytucji wychowania i kształcenia (formalnych i nieformalnych), współczesnych filozoficznych problemów edukacji i polityki oświatowej oraz problematykę edukacji filozoficznej i etycznej. Celem zajęć seminaryjnych jest zapoznanie uczestników z podstawami wiedzy z zakresu filozofii edukacji, edukacji etycznej i edukacji filozoficznej, a także zapoznanie z zasadami metodologii badań i prowadzenia warsztatu pracy licencjackiej. W wyniku opanowania treści programowych przedmiotu uczestnik zajęć powinien znać różne podejścia w myśleniu o edukacji, znać różnorodne rozwiązania w zakresie polityki oświatowej, teorii i praktyki edukacyjnej (system wychowania i kształcenia). Celem zajęć jest zdobycie wiedzy o sposobach ujmowania najważniejszych zagadnień z perspektywy rozwoju myśli filozoficznej oraz współczesnych problemów kształcenia, wychowania oraz systemu oświaty. W wyniku realizacji treści zajęć student ma rozwinąć umiejętność krytycznego myślenia o różnych aspektach edukacji (teoria i praktyka). Celem zajęć jest kształtowanie wśród studentów świadomości istnienia różnych perspektyw światopoglądowych i wpływu założeń filozoficznych na proces edukacji i jego organizację – umiejętność jasnego i logicznego formułowania merytorycznie poprawnych wypowiedzi ustnych i pisemnych oraz napisanie pracy dyplomowej licencjackiej. Treści programowe: Systemy filozoficzne a myśl i praktyka edukacyjna. Filozofia społeczno - polityczna - społeczne funkcje edukacji Ideologie edukacyjne Edukacja w społeczeństwie demokratycznym/kapitalistycznym/konsumpcyjnym. Poglądy wybranych filozofów na edukację.	Kotarbiński T., Pisma etyczne, Ossolineum, Wrocław 1987. Kwieciński Z., Śliwerski B., (red), Pedagogika t.1., cz. I ; cz.III: rozdz. 2,6,7,8,9,12,14,18,19, PWN, Warszawa 2003 Michałowska D.A., Ideologie nieautorytarne – rozwój jednostki a edukacja demokratyczna, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2021. Michałowska D.A., Neoliberalizm i jego (nie)etyczne implikacje edukacyjne, Wyd. Naukowe UAM, Poznań 2013, Książka w formacie pdf , Repozytorium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (AMUR): https://repozytorium.amu.edu.pl/jspui/handle/10593/7989 Michałowska D.A., Wartości w świecie edukacji na początku XXI wieku, Wyd. Naukowe WNS UAM, Poznań 2013. Książka w formacie pdf , Repozytorium Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza (AMUR): https://repozytorium.amu.edu.pl/jspui/bitstream/10593/7748/1/Michałowska.pdf Sztobryn S., K. Dworakowska K. (red) „Wielogłos w myśli o wychowaniu. 100 lat polskiej pedagogiki filozoficznej", (red.), Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2020. Sztobryn S., Leś T., (red.) „Edukacja a państwo", Wydawnictwo Libron, Kraków 2022.	dyplomowa praca licencjacka;
dr	Dawid Rogacz	Introduction to Chinese Philosophy	wykład	studiów licencjackich	Historia klasycznej filozofii chińskiej	1. Bryan W. Van Norden, Introduction to Classical Chinese Philosophy, Hackett Publishing, Indianapolis 2011. 2. Karyn Lai, An Introduction to Chinese Philosophy, Cambridge University Press, Cambridge 2008. 3. JeeLoo Liu. An Introduction to Chinese Philosophy: From Ancient Philosophy to Chinese Buddhism, Blackwell Publishing, Maiden 2006. 4. Chan Wing-tsit, A Sourcebook in Chinese Philosophy, Princeton University Press, Princeton 1969. 5. Dawid Rogacz, Chinese Philosophy of History. From Ancient Confucianism to the End of the Eighteenth Century, Bloomsbury Academic, London 2020.	Kolokwium ustne;
dr	Dawid Rogacz	Marksizm chiński	wykład	studiów licencjackich	Główni przedstawiciele, nurty i problemy w łonie chińskiego socjalizmu i marksizmu oraz ich relacja do przemian politycznych, społecznych i gospodarczych	1. Nick Knight, Marxist Philosophy in China: From Qu Qiubai to Mao Zedong, 1923-1945, Springer, Dordrecht 2005. 2. Adrian Chan, Chinese Marxism, Bloomsbury, New York/London 2003. 3. Tian Chenshan, Chinese Dialectics. From Yijing to Marxism, Lexington Books, Lanham 2005. 4. Maurice Meisner, Li Ta-Chao and the Origins of Chinese Marxism, Harvard UP, Cambridge 1967. 5. Robert Allinson, The Philosophical Influences of Mao Zedong, Bloomsbury, London 2019. 6. Mao Tse-tung, Dzieła wybrane, t. I-IV, Książka i Wiedza, Warszawa 1953. 7. Li Zehou, A New Approach to Kant. A Confucian-Marxist's Viewpoint, Springer, Singapore 2018.	Kolokwium ustne;
dr	Dawid Rogacz	Estetyka chińska	wykład	studiów licencjackich	Krytyczne i panoramiczne omówienie chińskiej estetyki muzyki, rytuałów, malarstwa, kaligrafii, rzeźby, architektury i ogrodnictwa, w tym prezentacja współczesnych chińskich estetyk neokantowskich i marksistowskich.	Anna Iwona Wójcik, Filozoficzne podstawy sztuki kręgu konfucjańskiego. Źródła klasyczne okresu przedhanowskiego, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2010. Rafał Mazur, Wielki Dźwięk nie brzmi. Daoistyczna praktyka dźwiękowa w kontekście wybranych nurtów współczesnej sztuki i filozofii, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018. The Bloomsbury Research Handbook of Chinese Aesthetic and Philosophy of Art, ed. Marcello Ghilardi and Hans-George Moeller, Bloomsbury, London 2001. Readings in Chinese Literary Thought, ed. Stephen Owen, Harvard University Press, Cambridge 1992. Chinese Aesthetics: Ordering of Literature, the Arts, and the Universe in the Six Dynasties, eidted by Zong-qi Cai, University of Hawai'i Press, Honolulu 2004. Li Zehou, The Chinese Aesthetic Tradition, University of Hawai'i Press, Honolulu 2010. Xia Kejun, Chinese Philosophy and Contemporary Aesthetics. Unthought of Empty, Peter Lang, New York 2020.	Esej;
prof. UAM dr hab.	Tomasz Rzepiński	Metodologia badań klinicznych	wykład	studiów licencjackich	Omówienie problemów metodologicznych badań klinicznych oraz identyfikacja założeń epistemologicznych, które są podstawą dla prowadzenia tych badań.	1) Rzepiński T., 2022, "Rodzaje badań epidemiologicznych", "Ekspertyza dla Komisji etycznej Uniwersytetu Jagiellońskiego" https://etykabadan.komisja.uj.edu.pl/documents/149614951/151135720/01.EKSPERTYZA+Rodzaje+bada%C5%84+epidemiologicznych.pdf/9549b189-6eb5-448c-8eb7-2bc98b73cd5b 2) Rzepiński, T., 2018, „Struktury wyjaśniania statystycznego. Warunek istotności statystycznej w analizie podgrup randomizowanych badań klinicznych", Roczniki Filozoficzne, LXVI, 2, (2018), s. 65-86 3) Rzepiński T., 2016, „Problemy epistemologiczne analizy podgrup randomizowanych badań klinicznych", Filozofia Nauki, 2016, 4(96), s. 73-94. 4) Rzepiński T., 2017, „Od idei terapii racjonalnej do medycyny faktów", Lectiones & Acroases Philosophicae, X, 1 (2017), s. 33-69	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Andrzej W. Nowak	Introduction to Agnotology: social and political produced ignorance.	ćwiczenia	studiów magisterskich	Ignorance as an area of study. Mechanisms of ignorance Disinformation and manipulation. Censorship and suppression of information. Social causes of ignorance. Ignorance in politics and the media. Political use of ignorance. The role of the media in spreading disinformation. Agnotology and science Ignorance in scientific research. Misuses of science in political and social production of ignorance. Agnotology and education The role of education in countering ignorance. Strategies for teaching critical thinking. Module aim (aims) The aim of the course is a situated analysis of the tactics used to produce ignorance and doubt as elements of the social production of ignorance. The course is part of a stream of research called agnotology, or the study of ignorance. The goal of the course is to provide theoretical and practical tools for recognizing the tactics and practices involved in the production of ignorance. This will be done after recognizing, in selected problem areas, the specificities of our context, local scientific-social-political controversies, and the network of actors (social, political) associated with them. For the purpose of the course, thematic areas of the production of ignorance and doubt will be identified, taking into account local key contexts such as the war in Ukraine and, in this context, the impact of Russian propaganda. In addition, the classic areas of the production of ignorance and doubt will be addressed: vaccination or climate change. Aims of the course: 1. Understanding of the concept of agnotology and its importance in social research. 2. Analysis of the sources and mechanisms of ignorance. 3. Studying of the impact of ignorance on society, politics, and science. 4. Development of critical thinking and analytical skills.	Croissant, J. L. (2014). Agnotology: Ignorance and absence or towards a sociology of things that aren't there. Social Epistemology, 28, 425. Drążkiewicz E. 2021 "Rights, Responsibilities, And Public Health Realities: Vaccine Conspiracies And Covid-19"; in Viral Loads: Coronavirus, Inequality and an Anthropology of the Future, ed. Nancy Burke, Ayo Wahlberg, and Lenore Manderson, London, UCL Press (together with Elisa Sobo). Drążkiewicz E. 2021 "Taking vaccine regret and hesitancy seriously. The role of truth, conspiracy theories, gender relations and trust in the HPV immunisation programmes in Ireland". Journal of Cultural Research, vol. 25:1. pp: 69-87. Drążkiewicz E. Journal for Cultural Research 25. (1)/2021 High, C., Kelly, A. H., & Mair, J. (Eds.). (2012). The anthropology of ignorance: An ethnographic approach. New York: Palgrave Macmillan. Koronska, M. Lompe, R. Rogers. (2022) Mapping controversial narratives related to the Russo-Ukrainian War in Polish-language social media, Digital Methods Initiative, https://wiki.digitalmethods.net/Dmi/RussoUkrainianWarPolishSocialMedia2022 (13.06.2022). Kata, A. (2010): A postmodern Pandora's box: anti-vaccination misinformation on the Internet. w: Vaccine 28 (7), s. 1709–1716. Klein, Naomi, Doppelgänger, 2023. Mair, J., Kelly, A. H., & High, C. The anthropology of ignorance: An ethnographic approach (2012). New York: Palgrave Macmillan. Mooney, Ch.; Kirshenbaum, Sh. (2009): Unscientific America. How scientific illiteracy threatens our future. New York: Basic Books. Moore, W. E., & Tumin, M. M. (1949). Some social functions of ignorance. American Sociological Review, 14, 787795. Naeem, Salman Bin; Bhatti, Rubina (2020): The Covid-19 'infodemic': a new front for information professionals. w: Health Information and Libraries Journal 37 (3), s. 233–239. Offit, Paul A. (2011): Deadly choices: How the anti-vaccine movement threatens us all: Basic Books. Oreskes, N., & Conway, E. M. (2010). Merchants of doubt: How a handful of scientists obscured the truth on issues from tobacco smoke to global warming. New York: Bloomsbury. Oreskes, Naomi; Conway, Erik M. (2010): Defeating the merchants of doubt. w: Nature 465 (7299), s. 686–687. DOI: 10.1038/465686a. Proctor, R. N. (1995). Cancer wars: How politics shapes what we know and don't know about cancer. New York: Basic Books. Proctor, R. N., & Schiebinger, L. (Eds.). (2008). Agnotology: The making and unmaking of ignorance. Stanford: Stanford University Press. Ravetz, J. R. (1993). The sin of science: Ignorance of ignorance. Science Communication, 15, 157165. doi:https://doi.org/10.1177/107554709301500203 Rescher, N. (2009). Ignorance: On the wider implications of deficient knowledge. Pittsburgh: University of Pittsburgh Press. Smithson, M. (1989). Ignorance and uncertainty: Emerging paradigms. New York: Springer. Tapp, K. P. (2000). Distinguishing non-knowledge. The Canadian Journal of Sociology, 25, 225– 238.	Esej;
prof. UAM dr hab.	Andrzej W. Nowak	Objects Of Power. Materiality Of Politics And Politics Of Materiality	ćwiczenia	studiów magisterskich	The module aims to explore various forms of embodiment of power and politics in artifacts, objects, infrastructures. The classes will be based on texts from the philosophy of technology, philosophy of power and politics, science technology studies, anthropology, and history. On the one hand, we will analyze how materiality, objects can become political (as presented in Winner Langdon's classic text "Do Artifacts Have Politics?"), and on the other hand, we will analyze how we can establish politics utilizing " politics of materiality." The subject will be conducted in a "problem-oriented" way, i.e., to matters of concern will set the agenda.	Langdon Winner, Do Artifacts have politics? Bernward Joerges, Do politics have artifacts? Interview with Catherine Liu https://www.youtube.com/watch?v=bKn3kEtpGTE&t=938s What are an object and its agency? Bruno Latour, On technical mediation – philosophy, sociology genealogy Bruno Latour, Where are the missing masses? The sociology of a few mundane artifacts Michel Callon, The Sociology of an ActorNetwork: The Case of the Electric Vehicle From Objects to ontological politics and ontological design Annemarie Mol, Ontological politics. A word and some questions Anne-Marie Willis, Ontological Designing	Esej;
prof. UAM dr hab.	Andrzej W. Nowak	Filozofia Ewalda Iljenkowa - od logiki dialektycznej do dialektyki ideału	ćwiczenia	studiów magisterskich	Fakultet wprowadzi w tematykę filozofii Ewalda Iljenkowa	Lew K. Naumienko, Monika Woźniak. Ewald Iljenkow. W kontekście filozofii światowej. „Nowa Krytyka". 33, 2014. Ewald W. Iljenkow. Logika dialektyczna. Szkice z historii i teorii (Państwowy Instytut Wydawniczy, 1978) Ilyenkov, Evald. 2021. „Kosmologia Ducha. Próba Stworzenia ogólnego Zarysu Obiektywnej Roli myślącej Materii W Systemie światowych Interakcji (filozoficzno-Poetycka Fantasmagoria, Wsparta Na Zasadach Materializmu dialektycznego). Tłum. Krystian Szadkowski". Praktyka Teoretyczna 41 (3):19-48. https://doi.org/10.14746/prt.2021.3.2. 2018. Intelligent Materialism: Essays on Hegel and Dialectics 1960. Dialectics of the Abstract & the Concrete in Marx's Capital 1974. Dialectical Logic, Essays on its History and Theory 1979. Leninist Dialectics and the Metaphysics of Positivism	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Anna Ziółkowska-Juś	Etyka, tożsamość, nowoczesność	wykład	studiów licencjackich	Zagadnienia tożsamości osobowej, podmiotowości i etyczności w przestrzeni pomiędzy nowoczesnością i ponowoczesnością w oparciu o koncepcje wybranych filozofów, m. in. J. Habermasa, R. Ingardena, P. Ricoeura, Ch. Taylora, A. MacIntyre'a, A. Giddensa, Z. Baumana.	J. Habermas, "Filozoficzny dyskurs nowoczesności", Kraków 2005. R. Ingarden, "Książeczka o człowieku", (różne wydania) K. Rosner, "Narracja, tożsamość, czas", Kraków 2003. B. Skarga, "Tożsamość i różnica. Eseje metafizyczne", Kraków, 2007. A. Giddens, "Nowoczesność a tożsamość, 'Ja' i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności", Warszawa 2007. Ch. Taylor, "Etyka autentyczności. Narodziny tożsamości nowoczesnej", Warszawa 2001. A. Ziółkowska, "Rola świadomości w konstytuowaniu człowieka. Roman Ingarden a Paul Ricoeur", Poznań 2011.	Kolokwium ustne;Esej;
prof. UAM dr hab.	Anna Ziółkowska-Juś	Estetyka współczesności	konwersatorium	studiów licencjackich	Zagadnienia relacji sztuki współczesnej i teorii estetycznej, estetyka w późnej nowoczesności, estetyzacja powierzchniowa, głęboka i epistemologiczna, estetyka poza estetyką, sztuka współczesna jako sposób doświadczania współczesności.	A. Berleant, "Prze-myśleć estetykę. Niepokorne eseje o estetyce i sztuce", Kraków 2007. A. Berleant, "Wrażliwość i zmysły. Estetyczna przemiana świata człowieka", Kraków 2011. W. Welsch, "Estetyka poza estetyką. O nową postać estetyki", Kraków 2005. M. Gołaszewska, "Estetyka współczesności", Kraków 2001. R. Shusterman, "Estetyka pragmatyczna. Żywe piękno i refleksja nad sztuką", Wrocław 1998. I. Lorenc, "Minima aesthetica. Szkice o estetyce późnej nowoczesności", Warszawa 2010. A. Ziółkowska-Juś, "Doświadczenie estetyczne jako podstawa poznania integralnego w perspektywie estetyki pragmatycznej", Poznań 2022.	Kolokwium ustne;Esej;
prof. UAM dr hab.	Anna Ziółkowska-Juś	Sztuka i hermeneutyka	wykład	studiów licencjackich	Koncepcje sztuki, doświadczenia estetycznego, autentyczności, piękna, mimesis, symbolu i metafory w rozważaniach hermeneutycznych m. in. M. Heideggera, H. -G. Gadamera, P. Ricoeura, G. Vattimo.	M. Heidegger, "Źródło dzieła sztuki", Warszawa 1997. P. Ricoeur, Język, tekst, interpretacja", Warszawa 1989. H.-G. Gadamer, "Aktualność piękna. Sztuka jako gra, symbol i święto", Warszawa 1993. P. Dybel, "Gadamera myśl o sztuce", Gdańsk 2014. C. Woźniak, "Martina Heideggera myślenie sztuki", Kraków 1993. A. Ziółkowska-Juś, "Doświadczenie estetyczne i sztuka współczesna w hermeneutycznych horyzontach rozumienia", Poznań 2017.	Esej;Kolokwium ustne;
dr	Małgorzata Bogaczyk-Vormayr	Film i etyka	konwersatorium	studiów magisterskich	Celem zajęć jest prezentacja i analiza zagadnień dylematu moralnego - opowiedzianych w filmie fabularnym. W spektrum omawianych zagadnień znajdują się problemy z zakresu filozofii moralnej, jak odpowiedzialność społeczna i indywidualna, zagadnienie krzywdy i zadośćuczynienia, wiara, wola, samostanowienie. Zajęcia odbywają się co dwa tygodnie, trwają 180 min - program takiego spotkania zawiera: - słowo wprowadzenia, dot. wybranej produkcji filmowej – ok. 10 min - projekcja filmowa – w większości ok. 90 min - przerwa – ok. 15 min - dyskusja – ok. 60 min W ramach tego przedmiotu korzystać będziemy z następujących źródeł streamingu: TVP VOD, AgainstGravity, Nowe Horyzonty, EuropeanMovies, Ninateka, MUBI.	S. Bernard, Film dokumentalny. Kreatywne opowiadanie, tłum. M. Bukojemski, Warszawa 2011. F. Nietzsche, Poza dobrem i złem, tłum. S. Wyrzykowski [polecane od wydania drugiego]. R. Piłat, Krzywda i zadośćuczynienie, Warszawa 2003. D.Rode et al., Metody dokumentalne w filmie, Warszawa 2013. Ł. Ronduda, G. Sitek (red.), Historie filmu awangardowego..., Warszawa 2020. S.J. Schneider (ed.), 1001 Movies You Must See Before You Die, London 2020 (2003: 1st Edition). S. Sontag, Widok cudzego cierpienia, tłum. S.Magala, Warszawa 2010. S. Zawiśliński, Kieślowski bez końca, Warszawa 1994. S.Žižek, Lacrimae rerum. Kieślowski, Hitchcock, Tarkowski, Lynch, tłum. G. Jankowicz i inni, Warszawa 2007.	Kolokwium ustne;
dr	Małgorzata Bogaczyk-Vormayr	Literatura i etyka	konwersatorium	studiów magisterskich	Zajęcia planowane są jako analiza następujących zagadnień z obszaru etyki społecznej oraz odpowiadających im dzieł literackich: Uwiedzenie faszyzmem - T. Mann: Mario i czarodziej Protest i wyzwolenie - F. Kafka: Dociekania psa Życie wewnętrzne - T. Różewicz: Nowa szkoła filozoficzna Moralność i wykluczenie - A. Camus: Obcy Historie kobiece - D. Lessing: Mężczyzna i dwie kobiety Kryzys współczesności - Z. Smith: O pięknie Pochwała odmienności - O. Tokarczuk: Opowiadania bizarne	T. Mann: Mario i czarodziej F. Kafka: Dociekania psa Życie wewnętrzne - T. Różewicz: Nowa szkoła filozoficzna A. Camus: Obcy D. Lessing: Mężczyzna i dwie kobiety Z. Smith: O pięknie O. Tokarczuk: Opowiadania bizarne	Esej;
dr	Małgorzata Bogaczyk-Vormayr	Bioetyka	wykład	studiów licencjackich	Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawową problematyką etyki medycznej i bioetycznymi dylematami moralnymi, uwzględniając transdyscyplinarną perspektywę bioetyczną: aksjologia, etyka ogólna, etyka szczegółowa (w tym zawodów medycznych), kognitywistyka, filozofia prawa, filozofia społeczna i filozofia polityczna. Bioetyka jest zatem wykładana jako interdyscyplinarna dziedzina wiedzy. W ramach tego wykładu prezentowane są obszernie kazusy bioetyczne dotyczące terapii genowej, zdrowia prokreacyjnego, transplantacji i eutanazji. Są one konfrontowane z przepisami prawa (ze wskazaniem na ich rolę w zmianie ustawodawstwa), a następnie poddawane wspólnej analizie merytorycznej i dyskutowane (np. w formie panelu, w podziale na grupy pro i contra). Moduły e-learningowe służą Studentom przede wszystkim nabywaniu i pogłębianiu zdolności samodzielnej pracy akademickiej - przygotowaniu do zajęć (np. zaznajomienie się z kazusem bioetycznym, który na wykładzie przedstawiony jest w świetle dokumentów prawnych) lub pogłębieniu i poszerzeniu informacji z wykładu (np. odpowiedź na pytania do tekstu źródłowego), co znacza jednak autentyczne ćwiczenie się w kompetencjach bioetycznych, m.in. w pozyskiwaniu i analizowaniu informacji naukowej.	Baza kazusów bioetycznych z opracowaniem K. Szewczyka: Interdyscyplinarne Centrum Etyki UJ: http://bazy.incet.uj.edu.pl/dzialy.php?l=pl&i=388&p=31&m=27&z=0&kk=1 (dostęp: 30.09.2018). S. Bednarz (red.), Etyczne aspekty transplantacji, Kraków 2009. W. Chańska, J. Różyńska (red.), Bioetyka, Warszawa 2013. B. Chyrowicz, Bioetyka. Anatomia sporu, Kraków 2015. W. Galewicz (red.), Wokół śmierci i umierania, Kraków 2009. J. Habermas, Przyszłość natury ludzkiej. Czy zmierzamy do eugeniki liberalnej?, tłum. M. Łukasiewicz, Warszawa 2003. J. Hartman, Czym jest bioetyka?, https://biotechnologia.pl/informacje/czym-jest-dzisiaj-bioetyka-jan-hartman,11973 (dostęp: 30.09.2018). M. Soniewicka, Transhumanizm: kilka uwag na temat filozoficznych źródł sporu o ideę biomedycznego ulepszania moralnego, „Ethics in Progress", vol. 6 (2015). No. 1, p. 38-55.	Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Radosław Kazibut	Filozofii w alchemii	wykład	studiów licencjackich	.1 Dzieje alchemii od starożytności do współczesności. 2. Alchemia w perspektywie antropologii kulturowej 3. Metodologiczna płaszczyzna studiów na ezoteryzmem zachodnim 4 Filozofia przyrody w alchemii 5. Alchemia a pseudonauka	FAIVRE Antoine, Access to Western Esotericism, State University of New York Press, Albany 1994. PRINCIPE Lawrence M., The Secrets of Alchemy, University of Chicago Press, Chicago and London 2013. PRINKE Rafał T., Zwodniczy ogród błędów. Piśmiennictwo alchemiczne do końca XVIII wieku, Wydawnictwo PAN, Warszawa 2014.	Test;
dr	Małgorzata Bogaczyk-Vormayr	Film i etyka	konwersatorium	studiów licencjackich	Celem zajęć jest prezentacja i analiza zagadnień dylematu moralnego - opowiedzianych w filmie fabularnym. W spektrum omawianych zagadnień znajdują się problemy z zakresu filozofii moralnej, jak odpowiedzialność społeczna i indywidualna, zagadnienie krzywdy i zadośćuczynienia, wiara, wola, samostanowienie. Zajęcia odbywają się co dwa tygodnie, trwają 180 min - program takiego spotkania zawiera: - słowo wprowadzenia, dot. wybranej produkcji filmowej – ok. 10 min - projekcja filmowa – w większości ok. 90 min - przerwa – ok. 15 min - dyskusja – ok. 60 min W ramach tego przedmiotu korzystać będziemy z następujących źródeł streamingu: TVP VOD, AgainstGravity, Nowe Horyzonty, EuropeanMovies, Ninateka, MUBI.	S. Bernard, Film dokumentalny. Kreatywne opowiadanie, tłum. M. Bukojemski, Warszawa 2011. F. Nietzsche, Poza dobrem i złem, tłum. S. Wyrzykowski [polecane od wydania drugiego]. R. Piłat, Krzywda i zadośćuczynienie, Warszawa 2003. D.Rode et al., Metody dokumentalne w filmie, Warszawa 2013. Ł. Ronduda, G. Sitek (red.), Historie filmu awangardowego..., Warszawa 2020. S.J. Schneider (ed.), 1001 Movies You Must See Before You Die, London 2020 (2003: 1st Edition). S. Sontag, Widok cudzego cierpienia, tłum. S.Magala, Warszawa 2010. S. Zawiśliński, Kieślowski bez końca, Warszawa 1994. S.Žižek, Lacrimae rerum. Kieślowski, Hitchcock, Tarkowski, Lynch, tłum. G. Jankowicz i inni, Warszawa 2007.	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Zbigniew Tworak	Wprowadzenie do logik nieklasycznych	wykład	studiów licencjackich	Prezentacja najważniejszych logik nieklasycznych i ich zastosowanie w filozofii	G. Priest "An Introduction to Non-Classical Logic"	Esej;Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Zbigniew Tworak	Współczesne teorie prawdy	wykład	studiów licencjackich	Prezentacja współczesnych post-tarskiańskich teorii prawdy	R. L. Kirkham "theories of Truth. An Critical Introduction" , The MIT Press Z. Tworak "Współczesne teorie prawdy" Wydawnictwo Naukowe UAM	Esej;Prezentacja multimedialna;Kolokwium ustne;
dr	Malinowska	Contemporary Philosophy of Science	ćwiczenia	studiów magisterskich	is familiarized with the main aims, objects and methods of Philosophy of Science learn how to formulate philosophical arguments and questions possesses the ability to understand, compare and analyse philosophical literature improved their intercultural communication skills developed the ability to write scientific papers In particular, the following topics will be elaborated: - Modern Philosophy of Science - Philosophy of Science in Practice - Robophilosophy and Roboethics - Big Data Ethics and AI Fairness - Philosophy of Medicine and Bioethics - Feminist Philosophy of Science The class provides an introduction to selected discussions in contemporary Philosophy of Science as well as to related ethical issues. It is designed to be of interest not only to those studying Philosophy, but also, among others, to students of Biology, Physics, Genetics, Computer Science or Social Sciences. The course consists of two stages: lectures and workshop. In part one, students will receive lectures on topics listed in the syllabus (e.g., Philosophy of Science in Practice, Philosophy of Medicine and Bioethics etc.). In the second stage, students (with the help of the lecturer) will write a short paper on topics of their choice – form of Open Peer Commentaries (OPC), up to 1000 words with references. The development of the papers will be systematically discussed during the classes. Pre-requisites in terms of knowledge, skills and social competences (where relevant)	Adamo, S. A. (2016). Do insects feel pain? A question at the intersection of animal behaviour, philosophy and robotics. Animal Behaviour, 118, 75-79. Anjum, R. L., Copeland, S., & Rocca, E. (2020). Rethinking causality, complexity and evidence for the unique patient: a causehealth resource for healthcare professionals and the clinical encounter (p. 241). Springer Nature. Crasnow, S., & Intemann, K. (Eds.). (2020). The routledge handbook of feminist philosophy of science. Routledge. Humphreys, P. (Ed.). (2016). The Oxford handbook of philosophy of science. Oxford University Press. Malinowska, J. K. (2021). What does it mean to empathise with a robot?. Minds and Machines, 31(3), 361-376. Malinowska, J. K., & Żuradzki, T. (2023). Towards the multileveled and processual conceptualisation of racialised individuals in biomedical research. Synthese, 201(1), 1-36. Nowak, P. G., & Stencel, A. (2022). How many ways can you die? Multiple biological deaths as a consequence of the multiple concepts of an organism. Theoretical Medicine and Bioethics, 1-28. Pradeu, T., Lemoine, M., Khelfaoui, M., & Gingras, Y. (2021). Philosophy in Science: Can philosophers of science permeate through science and produce scientific knowledge?. Stegenga, J. (2018). Care and cure: An introduction to philosophy of medicine. University of Chicago Press.	Esej;Projekt;
dr	Krzysztof Nowak-Posadzy	Ekonomia praktyczna dla humanisty	konwersatorium	studiów licencjackich	1.Ekonomia a humanistyka. 2.Wiedza ekonomiczna a wiedza humanistyczna. 3.Kultura naukowa i kultura ekspercka w społeczności ekonomistów. 4.Interwencje ekonomiczne w życiu społecznym i gospodarczym. 5.Regulacje ekonomiczne. 6.Zachęty ekonomiczne. 7.Szturchnięcia behawioralne. 8.Wzmocnienia kompetencyjne. 9.Phishing ekonomiczny. 10.Świadomość finansowa.	Steven Levitt & Stephen Dubner, Freakonomia. Tim Harford, Sekrety ekonomii. Richard Thaler & Cass Sunstein, Impuls. George Akerlof & Robert Shiller, Złowić frajera.	Prezentacja multimedialna;
dr	Krzysztof Nowak-Posadzy	Filozofia ekonomii dla humanistów	konwersatorium	studiów magisterskich	1. Społeczność ekonomiczna – dwie kultury. 2. Ekonomia – ponura czy radosna nauka? 3. Definicja ekonomii. 4. Konceptualizacja gospodarki. 5. Homo oeconomicus. Indywidualizm metodologiczny. 6. Racjonalność w ekonomii. 7. Prawa i modele ekonomiczne. 8. Pomiar gospodarki (PKB) 9. Imperializm ekonomii. 10. Zaufanie do ekonomii i wiarygodność ekonomistów.	Heilbroner R. (1993), Wielcy ekonomiści. Blaug M. (1995), Metodologia ekonomii. Gorazda M., Hardt Ł, Kwarciński T. (red), (2016) Metaekonomia. Zagadnienia z filozofii ekonomii Kwarciński T., Wincewicz-Price A. (red), (2019), Metaekonomia II. Zagadnienia z filozofii makroekonomii. Hausman D., Satz D., McPherson M. (2017), Etyka ekonomii. Analiza ekonomiczna, filozofia moralności i polityka publiczna.	Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Piotr Orlik	Podmiotowość i wrażliwość	wykład	studiów licencjackich	1.Koncepcje podmiotowości. 2.Konsekwencje odkrycia podmiotowości dla wrażliwości. 3.Implikacje powiązania podmiotowości i wiedzy dla wrażliwości 4.Znaczenie wrażliwości bez podmiotowości. 5.Dualizm podmiotu i przedmiotu a wrażliwość. 5.O różnorodności wrażliwości. 6.Uwarunkowania badania uczuć. 7.Fenomenologia życia emocjonalnego. 8. Zróżnicowanie sfery emocjonalnej.	Piotr Orlik, "Horyzonty wrażliwości. Filozoficzne problemy możliwości konstytuowania wrażliwości poindyferencjalnej" (2003) oraz tomy serii Problemy/Dyskusje (red. Piotr Orlik, Wydawnictwo Instytutu Filozofii UAM w Poznaniu): Tom I "Rozdroża i ścieżki wrażliwości" (2000) Tom II "Meandry podmiotowości" (2001) Tom III "Światłocienie świadomości" (2002) Tom IV "W gąszczu znaków" (2004) Tom V "Magma uczuć" (2005) Tom VI "Całość – wizje, pejzaże, teorie" (2006) Tom VII "Wolność – szkice i studia" (2007) Tom VIII "Ku źródłom wartości" (2008) Tom IX "Wobec nicości" (2010) Tom X "Aporie czasu" (2011)	Kolokwium ustne;Esej;
prof. UAM dr hab.	Piotr Orlik	Konteksty sceptycyzmu i stoicyzmu	wykład	studiów licencjackich	1.Stoicyzm i sceptycyzm w perspektywie sztuki życia. 2.Poszukiwania wiedzy sceptyków. 3.Problematyka kryterium w analizach starożytnych sceptyków. 4.Tropy Ainezydemosa i Agryppy. 5.Sceptycyzm jako terapia. 6.Wolność w filozofii sceptyków i stoików. 7. Znaczenie świadomości w rozważaniach sceptyków i stoików. 8. Sztuka życia stoików.	Piotr Orlik Pirron i Hoelderlin na ścieżkach indyferencji (2013) Piotr Orlik Epiktet, Stirner, Hume na ścieżkach indyferencji (2015) Diogenes Laertios, Żywoty i poglądy słynnych filozofów: - rozdziały o sceptykach (Pyrron z Elidy s. 553-577; Tymon z Fliuntu s. 577-583; Arkesilaos s.231-241; Karneades s.249-251; Kleitomachos s.251-252) - rozdziały o stoikach (Księga siódma: Stoicy s. 367-468) Sekstus Empiryk, Zarysy Pyrrońskie (2019) Sekstus Empiryk, Przeciw fizykom, przeciw etykom (Adversus mathematicos IX-XI) (2010) Sekstus Empiryk, Przeciw logikom (1970) Sekstus Empiryk, Przeciw uczonym (Adversus mathematicos I-VI) (2007) Seneka Lucjusz Anneusz, Listy moralne do Lucyliusza (1998) Seneka Lucjusz Anneusz, Dialogi (1998) Epiktet, Diatryby (1961) Marek Aureliusz, Rozmyślania (1988) Hadot Pierre, Filozofia jako ćwiczenie duchowe (2003). Hadot Pierre, Czym jest filozofia starożytna (2000). Reale Giovanni, Historia filozofii starożytnej t. III i t. IV (1999). Krokiewicz Adam, Sceptycyzm grecki (Od Filona do Sekstusa) (1966). Krokiewicz Adam, Sceptycyzm grecki. Od Pirrona do Karneadesa (2002). Ziemińska Renata, Historia sceptycyzmu (2013)	Kolokwium ustne;Esej;
prof. UAM dr hab.	Piotr Orlik	Konteksty sceptycyzmu i stoicyzmu	wykład	studiów licencjackich	1.Stoicyzm i sceptycyzm w perspektywie sztuki życia. 2.Poszukiwania wiedzy sceptyków. 3.Problematyka kryterium w analizach starożytnych sceptyków. 4.Tropy Ainezydemosa i Agryppy. 5.Sceptycyzm jako terapia. 6.Wolność w filozofii sceptyków i stoików. 7. Znaczenie świadomości w rozważaniach sceptyków i stoików. 8. Sztuka życia stoików.	Piotr Orlik Pirron i Hoelderlin na ścieżkach indyferencji (2013) Piotr Orlik Epiktet, Stirner, Hume na ścieżkach indyferencji (2015) Diogenes Laertios, Żywoty i poglądy słynnych filozofów: - rozdziały o sceptykach (Pyrron z Elidy s. 553-577; Tymon z Fliuntu s. 577-583; Arkesilaos s.231-241; Karneades s.249-251; Kleitomachos s.251-252) - rozdziały o stoikach (Księga siódma: Stoicy s. 367-468) Sekstus Empiryk, Zarysy Pyrrońskie (2019) Sekstus Empiryk, Przeciw fizykom, przeciw etykom (Adversus mathematicos IX-XI) (2010) Sekstus Empiryk, Przeciw logikom (1970) Sekstus Empiryk, Przeciw uczonym (Adversus mathematicos I-VI) (2007) Seneka Lucjusz Anneusz, Listy moralne do Lucyliusza (1998) Seneka Lucjusz Anneusz, Dialogi (1998) Epiktet, Diatryby (1961) Marek Aureliusz, Rozmyślania (1988) Hadot Pierre, Filozofia jako ćwiczenie duchowe (2003). Hadot Pierre, Czym jest filozofia starożytna (2000). Reale Giovanni, Historia filozofii starożytnej t. III i t. IV (1999). Krokiewicz Adam, Sceptycyzm grecki (Od Filona do Sekstusa) (1966). Krokiewicz Adam, Sceptycyzm grecki. Od Pirrona do Karneadesa (2002). Ziemińska Renata, Historia sceptycyzmu (2013).	Kolokwium ustne;Esej;
prof. UAM dr hab.	Piotr Orlik	Sztuka i indyferencja	wykład	studiów magisterskich	1.Znaczenie milczenia i ciszy w twórczości artystów i filozofów. 2.Formy uobecniania indyferencji: antycypacja i retrospekcja. 3.Filozofia Karla Jaspersa i Martina Heideggera w świetle problematyki indyferencji. 4.Maurice Blanchot i indyferencja. 5.Twórczość Fernanda Pessoi w perspektywie indyferencji. 6. Filozoficzne interpretacje poezji Fiedricha Hoelderlina. 7.Pisma Jana Jakuba Rousseau a indyferencja. 8."W poszukiwaniu straconego czasu" Marcela Prousta a problematyka indyferencji. 9.Specyfika wyzwań powiązanych z uobecnianiem indyferencji.	Piotr Orlik, Blanchot i Pessoa na ścieżkach indyferencji (2021) Piotr Orlik, Pirron i Hölderlin na ścieżkach indyferencji (2013) Fernando Pessoa, Księga niepokoju (1987) Marcel Proust, W poszukiwaniu straconego czasu, t. I-VII Friedrich Hölderlin, Co się ostaje, ustanawiają poeci (2003) Martin Heidegger, Objaśnienia do poezji Hölderlina (2004) Maurice Blanchot, Tomasz mroczny (2009) Maurice Blanchot, Przestrzeń literacka (2016) Jean Jacques Rousseau, Wyznania (2003) Jan Jakub Rousseau, Marzenia samotnego wędrowca (1983)	Kolokwium ustne;Esej;
dr	Krystian Szadkowski	Filozofia i dialektyka w "Historii i świadomości klasowej" György'ego Lukácsa	seminarium	studiów magisterskich	Seminarium będzie poświęcone drobiazgowej lekturze i filozoficznej rekonstrukcji założeń dialektyki, jako metody w pracy młodego György Lukácsa, "Historia i świadomość klasowa". W trakcie kolejnych spotkań omówieniom poszczególnych fragmentów rozdziałów książki towarzyszyć będzie refleksja dotycząca nie tylko klasycznych interpretacji filozofii Lukacsa (Siemek, Ślęczka, Löwy), jej założeń w świetle opublikowanej dopiero w latach dziewięćdziesiątych XX wieku obrony "Historii i świadomości klasowej", jak również współczesnych odczytań tego projektu. Nacisk zostanie położony na rekonstrukcję materialistycznej dialektyki jako metody i filozofii marksizmu.	G. Lukács (1988). Historia i świadomość klasowa. PWN: Warszawa G. (2002). A Defence of History and Class Consciousness: Tailism and the Dialectic. Verso: London M. Siemek (1986) Lukacs - marksizm jako filozofia. Studia Filozoficzne 252(11) M. Löwy (1979). Georg Lukács: From Romanticism to Bolshevism. Verso: London K. Ślęczka (1978). Dialektyka procesu rewolucji: W sporze o 'Geschichte und Klassenbewusstsein'. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Śląskiego: Katowice D. Lopez (2019). Lukács: Praxis and the Absolute. Brill: Leiden	Esej;
dr	Magdalena Filipiak	Filozoficzne koncepcje tożsamości podmiotu	konwersatorium	studiów licencjackich	W obliczu wielokulturowości i przemian współczesnego świata pytanie o tożsamość i poczucie tożsamości staje się kluczowe. W ramach konwersatorium omówione zostaną filozoficzne idee tożsamości osobowej.	Czerniak Stanisław, Kontyngencja, tożsamość, człowiek. Studia z antropologii filozoficznej XX wieku, Wydaw. IFiS PAN, Warszawa 2006. Filipiak Magdalena, Tożsamość narracyjna w dobie postprawdy. Pytanie o aktualność myśli Charlesa Taylora, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2021. Giddens Anthony, Nowoczesność i tożsamość, tłum. A. Szulżycka, PWN, Warszawa 2007. Goffman Erving, Piętno. Rozważania o zranionej tożsamości, przeł. A. Dzierżyńska, J. Tokarska-Bakir, Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk 2005. Melchior Małgorzata; 1990, Społeczna tożsamość jednostki, Wydaw. UW, Warszawa 1990. Osika, Grażyna (2016), Tożsamość osobowa w epoce cyfrowych technologii komunikacyjnych, Universitas, Kraków 2016. Ricoeur Paul; 2003, O sobie samym jako innym, przeł. B. Chełstowski, PWN, Warszawa 2003. Stoiński, Andrzej, Osiemnastowieczna dyskusja na temat tożsamości osobowej, „Humanistyka i Przyrodoznawstwo", nr 22 (2016), ss. 253 – 267. Taylor Charles, Źródła podmiotowości. Narodziny tożsamości nowoczesnej, przeł. M. Gruszczyński, O. Latek, A. Lipszyc i in., PWN, Warszawa 2001.	Kolokwium pisemne;
dr	Magdalena Filipiak	Niemiecka filozofia komunikacji	wykład	studiów magisterskich	Wykład obejmuje problematykę języka i komunikacji w niemieckiej myśli filozoficznej.	Apel K.-O., Etyka dyskursu jako etyka odpowiedzialności – postmetafizyczna transformacja etyki Kanta, tłum. T. Mariko, „Principia: pisma koncepcyjne z filozofii i socjologii teoretycznej", t. V (1992), Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1992. Apel K.-O., Wspólnota komunikacyjna jako transcendentalne założenie nauk społecznych, tłum. E. Kobylińska, „Kultura współczesna. Teoria, interpretacje, krytyka", t. 1 (1993), red. A. Zeidler-Janiszewska, Warszawa 1993. Habermas J., Teoria działania komunikacyjnego. Racjonalność działania a racjonalność społeczna, t. 1, tłum. A. M. Kaniowski, PWN, Warszawa 1999. Habermas J., Teoria działania komunikacyjnego. Przyczynek do krytyki rozumu funkcjonalnego, t. 2, tłum. A. M. Kaniowski, PWN, Warszawa 2002. Filipiak M., Zwrot komunikacyjny z perspektywy transcendentalno-pragmatycznej. Karla-Otto Apla filozofia komunikacji, Wydawnictwo Naukowe WNS UAM, Poznań 2016.	Kolokwium pisemne;
dr	Magdalena Filipiak	Historia i filozofia komunikacji	konwersatorium	studiów magisterskich	Podczas zajęć omówione zostaną główne tradycje w naukach o komunikacji, podstawowe koncepcje z zakresu filozofii komunikacji oraz zmiany w postrzeganiu komunikacji w perspektywie mediów cyfrowych.	Habermas Jürgen, Filozoficzny dyskurs nowoczesności, tłum. M. Łukasiewicz, Universitas, Kraków 2005. Filipiak Magdalena, Zwrot komunikacyjny z perspektywy transcendentalno-pragmatycznej. Karla-Otto Apla filozofia komunikacji, Wydawnictwo Naukowe WNS UAM, Poznań 2016. Filipiak Magdalena, Tożsamość narracyjna w dobie postprawdy. Pytanie o aktualność myśli Charlesa Taylora, Wydawnictwo PTPN, Poznań 2021. Pleszczyński Jan, Epistemologia komunikacji medialnej. Perspektywa ewolucyjna, Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin 2013. Zuboff Shoshana, Wiek kapitalizmu inwigilacji. Walka o przyszłość ludzkości na nowej granicy władzy, tłum. A. Unterschuetz, Wydaw. Zysk i S-ka, Poznań 2019.	Esej;Kolokwium pisemne;
dr	Jarosław Boruszewski	Semiotyka i filozofia znaku	wykład	studiów licencjackich	-	-	Prezentacja multimedialna;Esej;
prof. UAM dr hab.	Piotr Przybysz	Neuroestetyka: Sztuka a mózg	wykład	studiów licencjackich	1. Neuroestetyka jako dyscyplina badawcza. Jej metody badawcze. Filozofia sztuki a neuroestetyka. 2. Mechanizmy przetwarzania informacji w mózgu wzrokowym (hierarchiczność, funkcjonalna specjalizacja) a odbiór dzieł sztuki. 3. Czym jest dzieło sztuki w ujęciu neuroestetyki? Dzieło sztuki jako bodziec wyolbrzymiony. Prawa rządzące poznaniem dzieła sztuki według. V. Ramachandrana. 4. Hipotezy S. Zekiego na temat percepcji i poznania sztuki abstrakcyjnej i kolorystycznej. 5. Dzieło sztuki jako bodziec iluzyjny. Mechanizmy aktywne podczas percepcji dzieł sztuki według Margaret Livingstone. 6. Iluzje wzrokowe. Mechanizmy rządzące percepcją głębi. Wskaźniki głębi. Rola perspektywy linearnej w malarstwie renesansowym. 7. Emocje estetyczne. 8. Choroby i uszkodzenia mózgu oraz ich wpływ na procesy tworzenia i odbioru sztuki.	1. Ramachandran, V, Hirstein, W., 2006, „Nauka wobec zagadnienia sztuki. Neurologiczna teoria doświadczenia estetycznego", [w:] W. Dziarnowska, A. Klawiter (red.) (2006), Mózg i jego umysły, Poznań: Zysk i S-ka, s. 327-364. 2. Zeki, S., 2012, Blaski i cienie pracy mózgu. O miłości, sztuce i pogoni za szczęściem. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego. 3. Przybysz, P., Markiewicz, P., 2010, „Neuroestetyka. Przegląd zagadnień i kierunków badań", [w:] P. Francuz (red.), Na ścieżkach neuronauki, Lublin: Wydawnictwo KUL, s. 107-149. 4. Markiewicz, P., Przybysz, P., 2007, „Neuroestetyczne aspekty komunikacji wizualnej wyobraźni", [w:] P. Francuz (red.), Obrazy w umyśle. Studia nad percepcją i wyobraźnią, Warszawa: Wydawnictwo naukowe SCHOLAR, s. 111-148. 5. Chatterjee, A., 2010, "Neuroaesthetics: A Coming of Age Story", Journal of Cognitive Neuroscience, 23, 1, s. 53-62. 6. Livingstone, M., 2001, Vision and Art. The Biology of Seeing, New York: Harry Abrams. 7. Dio Cinza, D., Gallese, V., 2009, "Neuroaesthetics: A Review", Current Opinion in Neurobiology, 19, s. 682-687. 8. Francuz, P. 2013, Imagia. W kierunku neurokognitywnej teorii obrazu. Lublin: Wydawnictwo Naukowe KUL. 9. Przybysz, P., Baranowski, P. 2011, „Sztuka a mózg. Neuroestetyczne sekrety wieloznaczności", Czas Kultury, 5, s. 50-63. 10. Skov, M., Vartanian, O. (red.), 2007, Neuroaesthetics. Amityville, N.Y: Baywood Publishing Company. 11. Kawabata, H., S. Zeki, 2004, „Neural Correlates of Beauty". Journal of Neurophysiology 91, s. 1699-1705. 12. Zeki, S., 1992, „Obrazy wzrokowe w mózgu i umyśle". Świat Nauki 11, s. 43-51.	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Piotr Przybysz	Podstawy filozofii analitycznej: Frege i Wittgenstein	wykład	studiów licencjackich	1. Sens i znaczenie nazwy w koncepcji Fregego. 2. Sens i znaczenie zdania w koncepcji Fregego. 3. Rola prawdy w logice i w innych dyscyplinach. Fregowska krytyka klasycznej koncepcji prawdziwości (prawdy jako "zgodności") 4. Własności przedstawień a własności myśli. Trzecie Królestwo. 5. Ontologia Traktatu logiczno-filozoficznego 6. Antynomie na gruncie ontologii Traktatu i ich rozwiązanie: paradoks „różnoliczności rzeczywistości" i paradoks faktów negatywnych. 7. Wittgensteinowska koncepcja obrazowania 8. Koncepcja języka w Traktacie 9. Uwagi metateoretyczne w Traktacie. Tzw. tezy "mistyczne"	Literatura obowiązkowa: 1.G. Frege Pisma semantyczne. Warszawa: PWN. 2.L. Wittgenstein Tractatus Logico-Philosophicus. Warszawa:PWN. 3.L. Wittgenstein Dociekania Filozoficzne. Warszawa: PWN. Literatura dodatkowa: 1.B. Wolniewicz Rzeczy i fakty. Wstęp do pierwszej filozofii Wittgensteina. Warszawa: PWN. 2.M. Łagosz Znaczenie i prawda. Rozważania o Fregowskiej semantyce zdań. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego 3.G. Besler Gottloba Fregego koncepcja analizy filozoficznej. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. 4.E. Gellner Słowa i Rzeczy, czyli nie pozbawiona analizy krytyka filozofii lingwistycznej. Warszawa: Książka i Wiedza. 5.A. Crary, R. Read (red.) Wittgenstein – nowe spojrzenie. Wrocław: Wydawnictwo Naukowe DSW. 6.A. Gut Gottlob Frege i problemy filozofii współczesnej. Lublin: Wydawnictwo KUL. 7.G. Frege „Negacja. Badanie logiczne", Kwartalnik Filozoficzny 2002/XXX. Z1, s. 139-157.	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Krzysztof Przybyszewski	Filozofia praw człowieka (metoda PBL)	wykład	studiów magisterskich	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu praw człowieka, historycznego ich rozwoju, i podstawowych dokumentów. Będą analizować przypadki naruszeń praw człowieka w kontekście międzynarodowym.	Studenci będą pracować metodą PBL.	Projekt;Studenci będą oceniać swoją pracę w zespole wg arkusza ocen.;
prof. UAM dr hab.	Krzysztof Przybyszewski	Filozofia praw człowieka (metoda PBL)	wykład	studiów licencjackich	Poznanie podstawowych pojęć z zakresu praw człowieka, historycznego ich rozwoju i podstawowych dokumentów międzynarodowych z zakresu prawa. Będą analizować przypadki naruszeń praw człowieka w kontekście międzynrodowym.	studenci będą pracować metodą PBL.	Projekt;Studenci będą oceniać siebie nawzajem wg arkusza ocen;
prof. UAM dr hab.	Krzysztof Przybyszewski	Oblicza procesów globalizacyjnych	wykład	studiów licencjackich	Studenci zapoznają się z takimi zagadnieniami jak: co to jest globalizacja, globalność, globalizm, holizacja, konskwencjalizm planetarny.	1.) T. Buksiński, Moderność, Poznań, 2001 2.) K. Przybyszewski,Sustainable development project as a new modernization proposal, w: Identities and Modernizations, (ed.) T. Buksiński, Dia-Logos, vol.17, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main 2013, s. 269-281, 3.) K. Przybyszewski, Negatywność ekonomicznych procesów globalizacyjnych, w: Chorzowskie Studia Polityczne, nr 8, 2014, s.13-244 .) Barber B., Dżihad kontra McŚwiat, tłum. H. Jankowska, Muza, Warszawa 2005. 5.) Bauman Z., Globalizacja. I co z tego dla ludzi wynika, PIW, Warszawa 2000. 6.)Beck U., Władza i przeciwwładza w epoce globalnej. Nowa ekonomia polityki światowej, tłum. J. Łoziński, WN Scholar, Warszawa 2005.	Esej;
prof. dr hab.	Krzysztof Brzechczyn	Filozofia społeczna Maxa Webera	wykład	studiów licencjackich	Wykład dzieli się na trzy części: metodologiczną, teoretyczną i aplikacyjną. W części metodologicznej przedstawiona została Weberowska koncepcja rozumienia, charakterystyka typów idealnych oraz idea nauki wolnej od wartości. W części teoretycznej zaprezentowane będą teorie społeczne omawianego myśliciela: odmiany racjonalności i typologia działań ludzkich, koncepcja stratyfikacji społecznej, typologia panowania politycznego, teza o zależności pomiędzy protestantyzmem a kapitalizmem oraz postępująca racjonalizacja życia społecznego. W części aplikacyjnej zostaną przedstawione koncepcje autorów inspirowanych myślą Webera i rozwijająca jego koncepcje. Do nich należy między innymi Collinsa koncepcja „religijnego kapitalizmu" czy tzw. „teoria geopolityczna".	Weber, Max, Etyka protestancka a duch kapitalizmu (przekł. J. Miziński). Lublin 1994. Weber, Max, Gospodarka i społeczeństwo. Zarys socjologii rozumiejącej (przekł. D. Lachowska). Warszawa 2002, s. 158-192 i 228-234. Weber, Max, Obiektywność poznania w naukach społecznych (przekł. M. Skwieciński) I Sens uwolnienia się od wartościowań w socjologii i ekonomii (przekł E. Nowakowska-Soltan). W: Problemy socjologii wiedzy. Warszawa 1985 (jeden z dwóch). Weber, Max, Szkice z socjologii religii (przekł. J. Prokopiuk i H. Wandowski). Warszawa 1984 (jeden rozdział). Weber, Max, Wybór pism (przeł. J. Doktór, P. Dybel, J. Sidorek, A. Zinserling). W: Krasnodębski, Z. M. Weber. Warszawa 1999, s. 117-217. * Andreski, Stanisław, Maxa Webera olśnienia i pomyłki (przekł. K.T. Sowa). Warszawa 1992. Kaesler, Dirk, Weber. Życie i dzieło (przekł. S. Lisiecka). Warszawa 2010. Krasnodębski, Zdzisław, M. Weber. Warszawa 1999 Wesołowski, Włodzimierz, Polityka jako walka i autokreacja przywództwa. Max Weber i współcześni weberyści. W: W. Wesołowski, Koncepcje polityki. Warszawa 2009, s. 318-378	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Krzysztof Przybyszewski	Oblicza procesów globalizacyjnych	wykład	studiów magisterskich	Studenci zapoznają się z takimi zagadnieniami jak: co to jest globalizacja, globalność, globalizm, holizacja, konskwencjalizm planetarny.	1.) T. Buksiński, Moderność, Poznań, 2001 2.) K. Przybyszewski,Sustainable development project as a new modernization proposal, w: Identities and Modernizations, (ed.) T. Buksiński, Dia-Logos, vol.17, Peter Lang Verlag, Frankfurt am Main 2013, s. 269-281, 3.) K. Przybyszewski, Negatywność ekonomicznych procesów globalizacyjnych, w: Chorzowskie Studia Polityczne, nr 8, 2014, s.13-244 .) Barber B., Dżihad kontra McŚwiat, tłum. H. Jankowska, Muza, Warszawa 2005. 5.) Bauman Z., Globalizacja. I co z tego dla ludzi wynika, PIW, Warszawa 2000. 6.)Beck U., Władza i przeciwwładza w epoce globalnej. Nowa ekonomia polityki światowej, tłum. J. Łoziński, WN Scholar, Warszawa 2005.	Esej;

					Filozofia kosmologii (wprowadzenie) - Naukowy wymiar kosmologii - Filozoficzny wymiar kosmologii Wszechświat antropiczny (ontologia) - Kosmiczny kontekst życia - Zasady antropiczne Filozofia w kosmologii antropicznej - Kosmologia antropiczna		
prof. UAM dr hab.	Sławomir Leciejewski	Filozofia kosmologii antropicznej	wykład	studiów licencjackich	- Filozoficzne implikacje kosmologii antropicznej	Sławomir Leciejewski, Filozofia kosmologii antropicznej Michał Heller, Filozofia kosmologii Sławomir Leciejewski, Rola zasad antropicznych w rozwoju współczesnej komologii Jan Such, Małgorzata Szczeniak, Antoniі Szczuciński, Filozofia kosmologii	Test;Esej;
prof. dr hab.	Krzysztof Brzechczyn	Patriotyzm i świadomość narodowa w refleksji humanistycznej	konwersatorium	studiów licencjackich	Celem wykładu połączonego z elementami konserwatorium z jest prezentacja teorii świadomości narodowej i patriotyzmu w polskiej refleksji humanistycznej XIX-XX wieku. Wspomniana prezentacja zostanie przeprowadzona w aspekcie porównawczym i empirycznym. W rezultacie dokonam rozróżnienia pomiędzy różnymi formacji ponadindywidualnej świadomości społecznej takimi jak patriotyzmem, nacjonalizm, szowinizm, ojkofobia, kosmopolityzm i nacjonalizm.	O. Innocenty Maria Bocheński, O patriotyzmie. Warszawa: Odpowiedzialność i czyn 1989 Krzysztof Brzechczyn, Karol Libelt versus Kazimierz Twardowski. O dwóch koncepcjach patriotyzmu. W: Magdalena Gawin, Agnieszka Nogal, Rafał Wonicki (red.), Filozofia, Edukacja. Polityka. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Barbarze Markiewicz, Warszawa: WUW 2023, s. 134-151. Krzysztof Brzechczyn, Patriotyzm i ojczyzna w myśli społecznej Józefa Tischnera, „Sensus Historiae" 2022 Jacek Kloczowski (red.), Patriotyzm Polaków. Studia z historii idei. Kraków: OMP 2007 Karol Libelt, O miłości ojczyzny. Poznań, PTPN 2006 Alasdair McIntyre, Czy patriotyzm jest cnotą? W: P. Śpiewak (red.) Komunitarianie. Wybór tekstów. Warszawa, Aletheia 2004. David Miller, Państwo narodowe. Umiarkowana obrona. W: P. Śpiewak (red.) Komunitarianie. Wybór tekstów. Warszawa, Aletheia 2004. Stanisław Ossowski, O czystkie i narodzie. Warszawa PWN 1984 Jerzy Sadowski (red.) Oblicza patriotyzmu. Kraków WAM 2009 (w antologii teksty Jana Pawła II, Jerzego Sadowskiego, Władysława Stróżewskiego, Tadeusza Ślipki) Kazimierz Twardowski, O patriotyzmie. W: idem, Myśl, mowa i czyn. Warszawa CC Press 2013. Andrzej Walicki, Trzy patriotyzmy. Warszawa, Res Publica 1991 Florian Znaniecki, Współczesne narody. Warszawa, PIW 1990. Maurizio Viroli, For Love of Country. An Essay on patriotism and nationalism, Oxford: Clarendon Press 2003 Mitja Sardoč, red. Handbook of Patriotism, Springer 2020.	Prezentacja multimedialna;Kolokwium ustne;
prof. dr hab.	Krzysztof Brzechczyn	Poznańska Szkoła Metodologiczna. Geneza – główne idee – znaczenie	wykład	studiów magisterskich	Celem wykładu jest prezentacja genezy (szkoła lwowsko-warszawska, marksizm, popperyzm) PSM, jej historii instytucjonalnej i głównych osiągnięć, np.: interpretacja humanistyczna, społeczno-regulacyjna teoria kultury (Jerzy Kmita), idealizacyjna teoria nauki, nie-Marksowski materializm historyczny i metaficyka unitarna (Leszek Nowak), teoria narracji historycznej i wyjaśniania integralnego (Jerzy Topolski)	Bukiński Tadeusz (red.) Filozofia na Uniwersytecie w Poznaniu. Jubileusz 90-lecia. Poznań: WN IF UAM 2010, artykuły Krystyny Zamiary, Barbary Kotowej, Sławomiry Wronkowskiej, Krzysztofa Brzechczyna, Andreja Klawitera i Krzysztofa Łastowskiego, Antoniego Szczucińskiego (ss. 283-413), Kmita, J., Nowak L. (1968). Studia nad teoretycznymi podstawami humanistyki. Warszawa: PWN Kmita, J. (1973). Wykłady z logiki i metodologii nauk dla studentów wydziałów humanistycznych. Warszawa: PWN Kmita, J. (1976). Szkice z teorii poznania naukowego. Warszawa: PWN Kmita, J. (1980). Z problemów epistemologii historycznej. Warszawa: PWN Kmita, J. (1985). Kultura i poznanie. Warszawa: PWN Kostyrko, T., J. Graf (red.), Sztuka i jej poznawanie. Wybór tekstów „szkoły poznańskiej" publikowanych w latach 1965-1978 w czasopismach „Nurt" i „Sztuka". Poznań: Bogucki Wydawnictwo Naukowe 2008. Nowak, L. (1977b). U podstaw dialektyki Marksowskiej. Próba interpretacji kategorialnej. Warszawa: PWN. Nowak, L. (1991). U podstaw teorii socjalizmu, t. 1-3.: Dynamika władzy. Poznań: Nakom. Nowak, L. (1977). Wstęp do idealizacyjnej teorii nauki. Warszawa: PWN. Wokół idei filozoficznych i kulturoznawczych Jerzego Kmity, numer specjalny czasopisma „Filo-Sofija" 2011, nr 12.	Kolokwium ustne;Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Monika Bakke	Becoming-Earth: Environmental Humanities, Art And Science	wykład	studiów licencjackich	Becoming-Earth: Anthropocene, Art & Science is a course designed to provide students with athorough grounding in all major topics of environmental humanities. It aims to prepare students to analyse and interpret selected texts and visual materials, while also remaining broad-based enough to enable them to apply a variety of concepts and methods to individually chosen case studies. It offers the opportunity to undertake own research leading to a final essay, and to reflect on the influence that theoretical perspectives developed within environmental humanities can have on human attitudes towards environment and ethical considerations. It aims to provide not only subject-related knowledge skills but also research, study and personal skills.	Spring 2017. Cohen, J. "Geophilia, or The Love of Stone." Continent, 4:2, 8, 2015. Debaise, D. "The Modern Invention of Nature." In: General Ecology: The New Ecological Paradigm edited by E. Hörl. Bloomsbury Academic, London 2017. Davis, H. & Turpin, E. Art in the Anthropocene. Open Humanities Press, London 2015. Haraway, D. "Anthropocene, Capitalocene, Plantationocene, Chthulucene: Making Kin." Environmental Humanities, 6, 2015. Jamieson, D. A Companion to Environmental Philosophy. Blackwell Publishers, Oxford 2001. Living Books About Life http://www.livingbooksaboutlife.org/ Mirzoeff, N. "Visualizing the Anthropocene." Public Culture, 26:2, 2014. Nemani, A. "Hydrofeminism: Or, On Becoming a Body of Water." In: Undutiful Daughters, edited by H. Gunkel, Ch. Nigianni & F. Soderback. Palgrave Macmillan, 2012. Neimanis, A., Asberg, C., Hedren, J. "Four Problems, Four Directions for Environmental Humanities: Toward a Critical Posthumanities for the Anthropocene" Parikka, Jussi. "Deep Times and Media Mines: A Decent into Ecological Materiality of Technology " In: General Ecology: The New Ecological Paradigm edited by E. Hörl. Bloomsbury Academic, London 2017. Yusoff, K. "Geologic Life: Prehistory, Climate, Futures in the Anthropocene. Environment and Planning, 31, 2013. Schlosberg, D. & Coles, R. "The New Environmentalism of Everyday Life: Sustainability, Material Flows and Movements." Contemporary Political Theory, 1470-8914, 2015. Yusoff, K. & Gabrys, J. "Climate Change and the Imagination." Advanced Review, 2, July/August, 2011. Żylinska, J. Minimal Ethics for the Anthropocene. Open Humanities Press, London 2014. http://www.openhumanitiespress.org/books/titles/minimal-ethics-for-the-anthropocene/	Prezentacja multimedialna;
prof. UAM dr hab.	Monika Bakke	Animal Studies: An Introduction	wykład	studiów licencjackich	The Animal Studies: An Introduction course is designed to provide students with a thorough grounding in all major topics of this emerging field of knowledge. It aims to prepare students to analyse and interpret selected texts and visual materials focused on human–(non)human(animal relations. The course should enable students to apply a variety of concepts and methods to individually chosen case studies. It offers the opportunity to undertake own research leading to a final essay, and to reflect on the influence that theoretical perspectives developed within Animal Studies can have on human attitudes towards (non)human(animals. It aims to provide not only subject-related knowledge skills but also research, study and personal skills.	Adams, C. J. „Why Feminist-vegan Now?" Feminism & Psychology, 20(3), 2010.Armstrong, P. "The Postcolonial Animal." http://www.psyeta.org/sa/sa10.4/armstrong.shtmlBaker, S. "'You Kill Things to Look at Them': Animal Death in Contemporary Art." In Killing animals, eds. Animal Studies Group, University of Illinois Press, 2006.Bekoff, M. "Aquatic Animals, Cognitive Ethology, and Ethics: Questions about Sentience and Other Troubling Issues that Lurk in Turbid Water." Diseases of Aquatic Organisms, vol. 75, 2007.DeMello, M. Animals and Society. An Introduction to Human-Animal Studies. Columbia University Press, NY 2012. Green, K. & Ginn, F. "The Smell of selfless Love: Sharing Vulnerability with Bees in Alternative Apiculture." Environmental Humanities, vol. 4, 2014.Haraway, D. When Species Meet. University of Minnesota Press, Minneapolis 2007.McWilliams, J. "Loving Animals to Death" http://theamericanscholar.org/loving-animals-to-death/evin, A. "Animals as Specimens, Zoo Animals as Friends: The Life and Death of Marius the Giraffe." Environmental Philoposphy, 12-1, 2015 Plumwood, V. "Prey to a Crocodile" http://www.aislingmagazine.com/aislingmagazine/articles/TAM30/ValPlumwood.htmlRegan, T. "Are Zoos Morally Defensible?" In Animal Ethics Reader, eds. S. J. Armstrong, R. G. Botzler. Routledge 2003.Smith, M., Davidson, J. "'It Makes My Skin Crawl': The Embodiment of Disgust in Phobias of 'Nature'." Body & Society, Vol. 12, No. 1, 2006.The Cambridge Declaration on Consciousness in Non-Human Animals http://fromconference.org/WalksTyler, T. "If Horses Had Hands" http://www.cyberchimp.co.uk/research/horsehands.htmWaldau, P. Animal Studies. An Introduction. Oxford University Press, Oxford 2013.	Prezentacja multimedialna;
dr	Paweł Mazur	Etyczne dylematy prawa	wykład	studiów licencjackich	Filozoficzne uzasadnienia kary. Spór o karę śmierci. Eutanazja. Prawa zwierząt.	Tomasz Pietrzykowski, Etyczne problemy prawa, Warszawa 2011.	Kolokwium ustne;
dr	Paweł Mazur	Prawa zwierząt	wykład	studiów licencjackich	Filozoficzne uzasadnienie praw zwierząt. Ból i cierpienie zwierząt. Podmiotowość moralna zwierząt.	Piotr Bartula, Kara śmierci-powracający dylemat. Kraków 1999 Bernard Rollin, Animal rights human morality. New York 2006	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Monika Bakke	Ekoism: O relacjach ze światem większym niż ludzki	zajęcia laboratoryjne	studiów licencjackich	Kurs koncentruje się na filozoficznych i praktycznych aspektach postawy ekoistycznej (w odróżnieniu od egoistycznej), składz nacisk na zrównoważony rozwój, współzależność i szacunek dla wszystkich istot żywych i bytów nieożywionych. Studenci będą analizowali wybrane koncepcje ekologiczne z przeszłości i współczesne pojęcia humanistyki środowiskowej. Kurs będzie obejmował zajęcia terenowe, pozwalając studentom bezpośrednio doświadczać i zastanawiać się nad środowiskami przyrodniczym. Poprzez indywidualne projekty i dyskusje, studenci będą badać wpływ działalności ludzi na ekosystemy oraz poznawać praktyki środowiskowej uważności. Kurs będzie również pozwalał psychologicznie i społecznie wymiary ekoizmu, badając jak głęboka więź z przyrodą może poprawić dobrostan i wspierać społeczności lokalne. Interdyscyplinarny i laboratoryjny charakter kursu obejmie elementy filozofii, ekologii, nauk o sztuce i środowisku; studenci będą ćwiczyć eksperymentalne i warsztatowe sposoby prowadzenia badań i przekazywania wiedzy; indywidualne projekty badawcze realizowane będą również w oparciu o metody artystyczne. Ostatecznym celem kursu jest zainspirowanie studentów do przyjmowania i promowania stylów życia oraz polityk wspierających równowagę ekologiczną i uważność wobec świata większego niż ludzki.	Adams, C. J. „Why Feminist-vegan Now?" Feminism & Psychology, 20(3), 2010.Armstrong, P. "The Postcolonial Animal." http://www.psyeta.org/sa/sa10.4/armstrong.shtmlBaker, S. "'You Kill Things to Look at Them': Animal Death in Contemporary Art." In Killing animals, eds. Animal Studies Group, University of Illinois Press, 2006.Bekoff, M. "Aquatic Animals, Cognitive Ethology, and Ethics: Questions about Sentience and Other Troubling Issues that Lurk in Turbid Water." Diseases of Aquatic Organisms, vol. 75, 2007.DeMello, M. Animals and Society. An Introduction to Human-Animal Studies. Columbia University Press, NY 2012. Green, K. & Ginn, F. "The Smell of selfless Love: Sharing Vulnerability with Bees in Alternative Apiculture." Environmental Humanities, vol. 4, 2014.Haraway, D. When Species Meet. University of Minnesota Press, Minneapolis 2007.McWilliams, J. "Loving Animals to Death" http://theamericanscholar.org/loving-animals-to-death/evin, A. "Animals as Specimens, Zoo Animals as Friends: The Life and Death of Marius the Giraffe." Environmental Philoposphy, 12-1, 2015 Plumwood, V. "Prey to a Crocodile" http://www.aislingmagazine.com/aislingmagazine/articles/TAM30/ValPlumwood.htmlRegan, T. "Are Zoos Morally Defensible?" In Animal Ethics Reader, eds. S. J. Armstrong, R. G. Botzler. Routledge 2003.Smith, M., Davidson, J. "'It Makes My Skin Crawl': The Embodiment of Disgust in Phobias of 'Nature'." Body & Society, Vol. 12, No. 1, 2006.The Cambridge Declaration on Consciousness in Non-Human Animals http://fromconference.org/WalksTyler, T. "If Horses Had Hands" http://www.cyberchimp.co.uk/research/horsehands.htmWaldau, P. Animal Studies. An Introduction. Oxford University Press, Oxford 2013.	Projekt; Prezentacja multimedialna;Esej;
mgr	Grzegorz Heckert	Martin Heidegger - myśl apofatyczna	konwersatorium	studiów licencjackich	Analiza tekstów Martina Heideggera w perspektywie metafizyki, ontologii fundamentalnej, filozofii języka i estetyczqi, na drodze apofatycznej.	Martin Heidegger: Bycie i czas, Przyczynki, W drodze do języka, Wyzwolenie, Znaki drogi, Drogi lasu, Droga polna.	Kolokwium ustne;
mgr	Grzegorz Heckert	Hermeneutyka chrześcijaństwa	konwersatorium	studiów licencjackich	Konstytucja i warunki interpretacji tekstów biblijnych. Metoda historyczno-krytyczna. Apofatyczne uwarunkowania rozumienia sensu chrześcijańskiego przekazu. Filozoficzny kontekst soborów i nauczania. Oddzielywanie społeczne chrześcijaństwa. Teologia w trzech perspektywach: wschodnia, powszechna, ewangelicka. Integralność duchowa.	Eric Voegelin, Izrael i Objawienie Eric Voegelin, Nowa nauka polityki Waldemar Chrostowski, Bóg, Biblia, Mesjasz Joseph Ratzinger, Wprowadzenie w chrześcijaństwo, Hans Waldenfels, O Bogu, Jezusie Chrystusie i Kościele Karl Rahner, Podstawowy wykład wiary, Hans Urs von Balthasar, W pełni wiary, Paul Evdokimov, Poznanie Boga w Kościele Wschodnim, Paul Evdokimov, Prawosławie, Paul Evdokimov, Kobieta i zbawienie świata Paul Evdokimov, Wiek życia duchowego, Dietrich Bonhoeffer, Listy z więzienia, Adrianne von Speyr, Spowiedź, Gerhard Lohfink, Czy Bóg potrzebuje Kościoła? Ives Congar, Prawdziwa i fałszywa reforma w Kościele, Tomas Spidlik, Duchowość Ojców Greckich I Wschodnich, Georges Bernanos, Brat Marcin Rozmowa Św. Serafina z Sarowa z Mikołajem Aleksandrowiczem Motowiłowym. Ogień Ducha Świętego, Vittorio Messori, Przemyśleć historię. Katolicka interpretacja losu ludzkiego, Vittorio Messori, Pytania o chrześcijaństwo,	Kolokwium ustne;
mgr	Jarosław Kamiński	Wprowadzenie do Animal Minds	konwersatorium	studiów licencjackich	Proponowane zajęcia są wprowadzeniem do filozoficznych rozważań nad umysłowością zwierząt nie-ludzkich. Animal minds jako termin parasolowy obejmuje zagadnienia z pogranicza kilku dziedzin, kurs będzie miał więc charakter interdyscyplinarny. Zaczynając od omówienia wpływu postkartezjańskiego ujęcia rzeczywistości na status zwierząt przejdziemy do XX-wiecznych propozycji z zakresu (neuro) i fenomenologii. Dodatkowo zaś omówimy najnowsze debaty odnoszące się do zwierząt jako świadomych podmiotów – zagadnienia z obszaru psychologii porównawczej i biologii.	Andrews K., How to Study Animal Minds, Cambridge University Press, Cambridge 2020. Bednarek J., Życie, które mówi. Nowoczesna wspólnota i zwierzęta, PWN, Warszawa 2017. (rozdz. Akty zalożycielskie: między Kartezjuszem a Spinozą) Boyle M., A different kind of mind, [w:] K. Andrews, J. Beck, The Routledge Handbook of Philosophy of Animal Minds, Routledge, London 2018. Despret V., What Would Animal Say if we Asked the Right Question, University of Minnesota Press, Minneapolis – London 2016. (fragmenty) Godfrey-Smith P. (w rozmowie z A. Fedorowicz), Jak ewolucja stworzyła umysł dwa razy, "Przekrój", nr 3566, 2019. Griffin D.R, Umysły zwierząt. Czy zwierzęta mają świadomość, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2004. (rozdz. 1 i 2) Knoll A., Rey G., Arthropod intentionality, K. Andrews, J. Beck, The Routledge Handbook of Philosophy of Animal Minds, Routledge, London 2018. Nagel T., Jak to jest być nietoperzem, [w:] T. Nagel, Pytania ostateczne, Aletheia, Warszawa 1997. Tye M., Do fish have feelings?, [w:] K. Andrews, J. Beck, The Routledge Handbook of Philosophy of Animal Minds, Routledge, London 2018.	Test;
dr	Lidia Godek-Ostrouch	Podstawy PR i CSR/ESG	wykład	studiów licencjackich	Omówione zostaną zagadnienia dotyczące PR i CSR/ESG w perspektywie filozoficznej i etycznej	jak w poprzednich latach	Kolokwium ustne;
dr	Lidia Godek-Ostrouch	Komunikacja marketingowa	wykład	studiów licencjackich	jak w zeszłych latach	j.w	Kolokwium ustne;
dr	Lidia Godek-Ostrouch	Filozofia i etyka mediów	wykład	studiów licencjackich	jak w zeszłych latach	j.w	Kolokwium ustne;
dr	Lidia Godek-Ostrouch	Gniew populizmu	wykład	studiów licencjackich	jak w poprzednich latach	j.w.	Kolokwium ustne;
prof. UAM dr hab.	Dariusz Dobrzański	Antropologia filozoficzna Witolda Gombrowicza	wykład	studiów licencjackich	Na podstawie dorobku współczesnej filozofii. Rekonstrukcja obecnej w tekstach literackich filozofii człowieka.	W. Gombrowicz - Pamiętnik z okresu dojrzewania; Ferdydurke; Ślub; Trans-Atlantyk. Gombrowicz i krytycy, red. Z. Łapiński, Kraków 1984. J. Jarzębski, Gra w Gombrowicza, Warszawa 1982; J. Błoński, Forma, śmiech i rzeczy ostateczne, Kraków 1944; G. Böhme, Antropologia filozoficzna. Ujęcie pragmatyczne, Warszawa 1998; G. Haeffner, Wprowadzenie do antropologii filozoficznej, Kraków 2006; P. Ricoeur, Philosophical Antropology, Cambridge 2016; H. Plessner, Levels of Organic Life and the Human. An Introduction to Philosophical Anthropology, New York 2019.	Esej;